

YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU KURUMSAL DIŞ DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve Kapsam

MADDE 1- (1) Bu Yönerge, Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından yükseköğretim kurumlarında yapılacak kurumsal dış değerlendirme uygulamalarına ilişkin usul ve esasları düzenler.

Dayanak

MADDE 2 (1) Bu Yönerge; 23 Kasım 2018 tarih ve 30604 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan *Yükseköğretim Kalite Güvencesi ve Yükseköğretim Kalite Kurulu Yönetmeliğine* dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Yönergede geçen:

- a) Kurul: Yükseköğretim Kalite Kurulu'nu
- b) Komisyon: Kurumsal Dış Değerlendirme Komisyonu'nu
- c) Kurum: Yükseköğretim Kurumu'nu,
- ç) Değerlendirici Havuzu: Kurumsal dış değerlendirme takımlarında görevlendirilmek amacıyla oluşturulan yetkin bireyler topluluğunu,
- d) Değerlendirme Takımı: Bir Yükseköğretim Kurumunun dış değerlendirme sürecini yürütmek üzere görevlendirilen heyeti,
- e) Takım Başkanı: Bir Yükseköğretim Kurumunun dış değerlendirme sürecini yürütmek üzere görevlendirilen heyetin yönetiminden sorumlu üyesini,
- f) Değerlendirici: Değerlendirme takımında görevlendirilen yetkin kişiyi,
- g) Gözlemci: Değerlendirme faaliyetleri sırasında süreci gözlemek üzere görevlendirilen kişiyi,
- ğ) Değerlendirici Eğitimi: Değerlendirici olarak yetiştirilmek üzere belirli yetkinliklerin kazandırılması amacıyla düzenlenen eğitimi,
- h) Kurumsal Geri Bildirim Raporu (KGBR): Değerlendirilen kurumlar için hazırlanan kurumun güçlü yanları ve kurumun gelişmeye açık yanlarını içeren geri bildirim raporunu,
- ı) Kurum İç Değerlendirme Raporu (KİDR): Yükseköğretim Kurumları tarafından yıllık hazırlanan, kurumun eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile idari hizmetlerinin kalitesinin ve kurumsal kalite geliştirme çalışmalarının yer aldığı iç değerlendirme raporunu,
- i) Ölçütler: Kurumsal Dış Değerlendirme Ölçütlerini (KDDÖ),
- j) Taslak KGBR: Değerlendirme takımı tarafından hazırlanan ve Kuruma görüşlerini almak üzere iletilen raporu ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kurumsal Dış Değerlendirmeye Yönelik Görev ve Sorumluluklar, Değerlendirici Havuzu, Değerlendirme Takımları ve Eğitimleri

Görev ve sorumluluklar

MADDE 4- (1)Komisyonun, Kurumsal Dış Değerlendirmeye yönelik görevleri şunlardır:

- a) Değerlendirici Havuzunun oluşturulması,
- b) Değerlendirici adaylarını ve Değerlendirme Takımlarını belirleme çalışmalarını yürütmek ve
- c) Değerlendirme takımları tarafından hazırlanan taslak Kurumsal Geri Bildirim Raporlarının (KGBR) tutarlılık ve yazım kontrollerini yaparak Kurul'a sunmak.

Değerlendirici havuzu

MADDE 5 - (1) Yükseköğretim Kurumlarında yürütülen eğitim-öğretim, araştırma faaliyetlerinde veya kurumun idari süreçlerinde en az 10 yıl deneyime sahip kişiler Değerlendirici Havuzunda yer almak üzere başvuruda bulunabilir.

- (2) Değerlendirici Havuzunda yer almak üzere başvuruda bulunan adaylar arasından, yurt içinde ve/veya yurt dışında dış değerlendirme/akreditasyon süreçleri konusunda deneyimli olanlar tercih edilir.
- (3) Komisyon, her değerlendirme döneminin başında, Değerlendirici Havuzuna katılacak yeni adayların belirlenmesi için bir çalışma başlatır.
- (4) Yeni değerlendirici ihtiyacı, her değerlendirme döneminde kurumlar tarafından yapılan niyet beyanları ve bir sonraki döneme ait değerlendirme başvurusu tahminleri göz önünde tutularak Komisyon tarafından belirlenir.

Değerlendirme takımları

MADDE 6 - (1) Kurumların dış değerlendirmeleri değerlendirme takımları tarafından yapılır.

- (2) Değerlendirilecek her kurum için, kurumun yapısı ve büyüklüğüne göre bir değerlendirme takımı kurulur. Değerlendirme takımının, değerlendirilecek kurum ile çıkar çatışması veya çakışmasının olmaması gerekir.
- (3) Değerlendirme takımları, Komisyon tarafından cinsiyet, coğrafi dağılım ve alan dengesi ile değerlendirici eğitimleri sonrası uygulanacak sınavlardan alınan sonuçlar gözetilerek oluşturulur, gerektiğinde güncellenir ve Kurulun onayına sunulur.
- (4) Değerlendirme takımları, değerlendirici havuzundan seçilecek bir takım başkanı ve kurumun yapısı ve büyüklüğüne uygun sayıda değerlendiricilerden oluşur. Gerektiğinde kurumun uygun görüşü ile öğrenci değerlendiricileri ve gözlemciler de değerlendirme takımlarına katılabilir.
- (5) Takım başkanları, Kurulda halen görev yapan ya da daha önce görev yapmış olan üyeler arasından ya da Değerlendirici Havuzundaki değerlendiriciler arasından seçilir. Takım başkanı olarak değerlendirme takımında yer alan Kurul üyeleri ilgili kurumun kurumsal geri bildirim raporu (KGBR) değerlendirme oylamasına katılamazlar.
- (6) Her kurum değerlendiricisinin, ziyaretlerde görev almadan önce değerlendirici eğitim programını tamamlamış olması gerekir. Ayrıca, daha önce bir değerlendirme takımında gözlemci olarak kurum ziyaretinde yer almış olması tercih edilir.

Öğrenci değerlendiriciler

MADDE 7- (1) Öğrenci değerlendirici adayları, öğrencilerin aktif olarak yer aldığı ulusal ve/veya uluslararası sivil toplum platformlarının referansları, yükseköğretim kurumları yöneticilerinden gelen öneriler veya kişisel başvurular değerlendirilerek Komisyon tarafından belirlenir.

- (2) Öğrenci değerlendirici adaylarının;

- a) Seçildikleri tarihte bir lisans programına veya lisansüstü programa kayıtlı olması,
- b) Disiplin cezası almamış olması,
- c) Değerlendirici eğitim programını tamamlamış olması gerekir.

Gözlemciler

MADDE 8 -(1) Kurul üyeleri, değerlendirici adayları veya yurt içi değerlendirme ve akreditasyon kuruluşlarının temsilcileri; takım başkanlarının ve değerlendirilen kurumların uygun görüşü alınarak değerlendirme takımlarına gözlemci olarak katılabilir.

(2) Kurulun yurt dışı dengi olan veya üyelik ilişkisi içinde olduğu kuruluşlarla yapacağı işbirlikleri kapsamında, değerlendirme takımlarının çalışmalarına bu kuruluşlardan temsilciler dış gözlemci olarak katılabilir. Dış gözlemci istenecek veya kabul edilecek kuruluşlar Kurul tarafından belirlenir. Dış gözlemciler, değerlendirme ziyareti sonunda hazırlayacakları raporları Kurul'a iletirler.

Değerlendirici eğitimleri

MADDE 9- (1) Değerlendirici Havuzunda yer alan değerlendiricilerin Kurumsal Dış Değerlendirici Eğitiminden geçmeleri gerekir.

(2) Değerlendirici adayları kurumsal dış değerlendirici eğitimine katıldıktan sonra, üç yıl süreyle değerlendirici olarak görev yapmamaları durumunda, değerlendirici görevini üstlenmeden önce bilgilerini güncellemek amacıyla değerlendirici eğitim programına tekrar katılmalıdır.

(3) Eğitim, değerlendirme takımı üyelerinin değerlendirme ölçütlerini gerekli derinlikte kavramaları ve değerlendirme sürecinde kendilerinden beklenen tutum ve davranışları sergileyebilecek yetkinlikleri kazanmalarını sağlayacak şekilde düzenlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kurumsal Dış Değerlendirme Süreci

Kurumsal Dış Değerlendirme sürecinin amaçları

MADDE 10- (1) Kurumsal Dış Değerlendirmenin amaçları şunlardır:

- a) Yükseköğretim kurumlarının, yıllık KİDR'leri ile *Kurumsal Dış Değerlendirme Ölçütleri* kapsamında beş yıl içinde en az bir defa yapılacak olan kurum ziyaretlerinin sonucunda kurumların değerlendirilmesi,
- b) Değerlendirme sonucunda, Kurul tarafından ilan edilen KGBR'ler ile ilgili paydaşların bilgilendirilmesi,
- c) Yükseköğretim kurumlarının kalite iyileştirme süreçlerine katkıda bulunulması,
- ç) KGBR'lere dayanılarak hazırlanan dış kalite değerlendirmeleri, karşılaşılan sorunlar ve kalite iyileştirme süreci ile ilgili önerileri içeren genel değerlendirme raporunun her yıl sonunda Kurula sunulmasıyla sürecin iyileştirilmesine katkı sağlanmasıdır.

Kurumsal Dış Değerlendirme süreci

MADDE 11 (1) Kurumsal Dış Değerlendirme, *Kurumsal Dış Değerlendirme Kılavuzu'nda* verilen esaslara göre aşağıdaki şekilde yürütülür;

a) Değerlendirme takımının kurumu ziyaret tarihi, takım üyelerine ve kuruma uygun olacak şekilde takım başkanı ve kurumun rektörü tarafından ortaklaşa kararlaştırılır.

b) Değerlendirme takımının ziyaret sırasındaki inceleme ve değerlendirme etkinlikleri, ziyaret takımının ek bilgi veya belge, görüşme ve inceleme isteklerini de karşılayacak şekilde ziyaret öncesinde

takım başkanı ve ziyaret edilen kurumun yetkili yöneticisi eşgüdümünde tüm ayrıntıları dikkate alınarak ortaklaşa planlanır.

c) Gözlemciler, değerlendirme takımlarına ancak takım başkanı ve kurumun izni ile katılabilir.

ç) Kurumun; yönetim, öğrenci hizmetleri, kütüphane, bilgisayar ve bilişim alt yapısı, diğer bölüm, fakülte ve enstitüler gibi akademik birimlerin desteği, vb. gibi genel kurumsal işlemlere ilişkin konular, yalnızca ölçütler ile ilgileri açısından değerlendirmeye alınır.

(2) Ziyaret bulgularının bildirimi:

a) Değerlendirme takımı, kurum ziyaretinin son etkinliği olarak kanıta dayalı bulgularını, kurumun rektörü ve rektör tarafından davet edilen gruba sözlü olarak sunar. Bu bildirim "Çıkış Bildirimi", çıkış bildiriminin yapıldığı toplantı ise "Çıkış Görüşmesi" olarak adlandırılır.

b) Çıkış Bildirimi, değerlendirmeye ilişkin ziyaret sonuç bulgularını yansıtmalıdır. Çıkış Bildirimine kurumların vereceği yanıtlar, kuruma verilmek üzere hazırlanan taslak KGBR'de dikkate alınır.

c) Değerlendirme takımları, Çıkış Görüşmesi sırasında sözlü olarak sundukları kurumun güçlü yanları ve gelişmeye açık yönlerine ilişkin geri bildirimlerini de içeren taslak KGBR'yi ziyareti izleyen yirmi bir (21) gün içerisinde kuruma iletir.

ç) Kurum, taslak KGBR'ye yirmi bir (21) günlük süre içinde cevap verir ve takıma iletir. Kurum bu süre içinde, değerlendirme takımı tarafından sunulan taslak KGBR'ye karşı, düzeltme ve güncellemelerini bildirebilir. Bu süre içinde takıma herhangi bir cevap ulaşmaması, rapordaki tüm değerlendirmelerin kurum tarafından kabul edildiği ve cevap hakkından vazgeçildiği anlamına gelir.

d) Değerlendirme takımı kurumun taslak KGBR'ye verdiği cevabı izleyen yirmi bir (21) gün içinde, KİDR'lerin içerikleri, kurumdan talep edilen bilgi ve belgeler ve kurum ziyareti sırasında yapılan görüşmeler, görülen mekânlar, incelenen belgeler, edinilen bilgiler ile kurum tarafından çıkış bildirimine verilen cevaplar ve yapılan güncellemeler göz önünde bulundurularak, KGBR'yi hazırlar. Komisyon tarafından takımlar arası ve yıllar arası tutarlılık ile yazım kontrolleri yapılan raporlar Kurul üyelerinin onayına sunulur. Kurulun onayladığı KGBR'ler Kurulun web sayfasında yayınlanarak kamuoyu bilgisine sunulur.

İtirazlar

MADDE 12 (1) Kurumlar, KGBR'lerin ilan tarihinden itibaren 60 gün içinde raporun tamamına veya bazı bölümlerine itiraz edebilirler. İtirazlar en geç 60 gün içinde Komisyonun görüşü alınarak Kurul tarafından sonuçlandırılır ve ilgili kuruma yazılı olarak bildirilir.

Tematik değerlendirme

MADDE 13 (1) Kurul uygun gördüğü alanlarda tematik değerlendirme çalışmaları gerçekleştirebilir.

(2) Tematik değerlendirme çalışmaları bu Yönergenin üçüncü bölümünde yer alan hükümler çerçevesinde gerçekleştirilir.

Harcamalar

MADDE 13 (1) Bu yönerge kapsamında yükseköğretim kurumlarında gerçekleştirilecek olan dış değerlendirme sürecine ilişkin her türlü harcama, ilgili yükseköğretim kurumunun bütçesinden karşılanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 14 (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan durumlarda Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 15 (1) Bu Yönerge, Kurul tarafından onaylandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16 (1) Bu Yönerge, Yükseköğretim Kalite Kurulu Başkanı tarafından yürütülür.
